

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๑๔๘/๒๕๖๐

ศาลปกครองอุบลราชธานี

ศาลจังหวัดอุบลราชธานี

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายที่ดิน

คดีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเอกชนยื่นฟ้องนายอำเภอ ที่ ๑ เจ้าพนักงานที่ดิน ที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รังวัดเพื่อออก น.ส.ล. แปลงนาหลวง โดยรังวัดรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ยกเลิกหรือเพิกถอนการออก น.ส.ล. เฉพาะส่วนที่ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในแนวเขตที่ดินสาธารณะ “หนองนาหลวง” ผู้ฟ้องคดีทั้งสองครอบครองที่ดินโดยมิได้มีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ถูกต้องตามขั้นตอน ระเบียบและกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า ที่ดินพิพาทในคดีนี้เป็นที่ดินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตน จึงดำเนินการขอให้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคัดค้านการรังวัดที่ดินดังกล่าวว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์ หากแต่เป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองครอบครองทำประโยชน์ต่อบิตามารดาของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไปใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิสูจน์สิทธิในที่ดินพิพาทว่าเป็นของผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ที่ขอให้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไม่ใช่การใช้อำนาจตามกฎหมาย เป็นแต่เพียงการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลคุ้มครองที่สาธารณะ และการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง กรณีจึงมิใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ พิพาทกันเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม